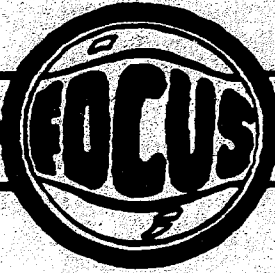

BVD-SBP

rapportage over internationale ontwikkelingen
feiten en achtergronden die van betekenis
kunnen zijn voor de binnenlandse veiligheid

A88/27 CO:2093098

14 december 1988.

DDR WERKT AAN ANTI-PERESTROIKA-TROIKA

Terwijl het regime-HONECKER in eigen huis steeds openlijker alle symptomen van glasnost en perestroika tracht te weren, lijkt het in de relaties met de socialistische broederstaten aan te sturen op de vorming van een hecht front tegen het beleid van Mikhail GORBACHEV.

Oost-Berlijn heeft vanaf het moment dat de Sovjet-leider zijn verregeande plannen openbaarde, zich uiterst terughoudend - zo niet afwijzend - hiertegenover opgesteld, waarbij men zich gesterkt kon voelen door de successen van de eigen plan-economie. Met name de laatste maanden zijn er aanwijzingen te over dat de DDR in haar pogingen een dam op te werpen tegen de hervormingsdruk vanuit de Sovjet-Unie, op zoek is naar geestverwanten binnen het bondgenootschap. De kandidaten liggen voor de hand.

Tsjechoslowakije heeft slechts met de grootst mogelijke tegenzin een hervormingsprogramma aanvaard, doch laat niets na om de uitvoering ervan te vertragen of zelfs te voorkomen. De slechts met de mond beleden bereidheid tot politieke en economische aanpassingen, leek niet anders tot doel te hebben dan de leiders in het Kremlin te paaien. Het begrip dat de Tsjechoslowaakse partijleiding nu in toenemende mate ontmoet in Oost-Berlijn, zal Praag verder sterken bij pogingen echte hervormingen te ontlopen.

Voor de rol van "dritte im Bunde" heeft HONECKER zijn oog laten vallen op niemand minder dan de Roemeense president en partijleider Nicolae CEAUSESCU, de meest uitgesproken tegenstander van het Sovjet-hervormingsbeleid. Toenemende internationale kritiek op de politiek van deze Stalinist pur sang, heeft de Oostduitse leider er niet van weerhouden hem aan de borst te drukken als een vriend van het Ware Socialisme. CEAUSESCU heeft de uitgestoken hand op zijn beurt met graagte aangepakt, omdat hij hierdoor enigszins uit het internationale isolement is gehaald, waarin hij in toenemende mate was beland.

Terwijl een andere socialistische broederstaat - Hongarije - is verwickeld in een heftige polemiek met Boekarest over de behandeling van de Hongaarse minderheid en ook het Kremlin de afkeer jegens de "conducator" niet verdoezelt, werden CEAUSESCU in Oost-Berlijn voor de tweede keer de versierselen opgespeld, behorend bij de hoogste orde in de DDR, de Karl Marx-

Orde. Dit vormde de feestelijke omlijsting van een bezoek, waarover het officiële Oostduitse partijblad Neues Deutschland prominent berichtte in ellenlange artikelen, die bol stonden van zelfgenoegzaamheid over de in beide landen bereikte successen van het socialisme.*

Beide leiders benadrukten met klem de goede onderlinge betrekkingen, "die berusten op de principes van het Marxisme-Leninisme, het wetenschappelijke socialisme, de volledige gelijkberechtiging, respect voor de nationale onafhankelijkheid en soevereiniteit, niet-inmenging in de binnenlandse aangelegenheden, wederzijdse kameraadschappelijke hulp en de verantwoording die de beide landen dragen voor de algemene zaak van het socialisme en de vrede". Zij wezen er verder op dat in beide landen grote inspanningen verricht zijn om de ideeën van Marx, Engels en Lenin te realiseren.**

Al deze formuleringen, en het ontbreken van elke verwijzing naar de noodzaak van hervormingen, duiden op een roerende ideologische eensgezindheid van regimes, die beschutting bij elkaar zoeken tegen de in hun ogen verraderlijke nieuwe wind die vanuit het Kremlin waait.

*Dat men ook in de DDR de elkaar in hoog tempo opvolgende personele veranderingen in Roemenië maar moeilijk kan bijhouden, blijkt uit de Neues Deutschland van 18 november jl., waarin notabene in de aanhef op de voorpagina het plaatsvervangend hoofd van de Internationale Afdeling van het Roemeense CC verward wordt met de plaatsvervangend minister van Buitenlandse Zaken. Voorwaar een zeldzame fout in dit met Duitse "Gründlichkeit" gemaakte partijblad!

**Neues Deutschland 19-11-1988. Als extra blijk van waardering drukte het blad op 22 november een halve pagina af met een beschouwing uit het Roemeense partijblad Scinteia over de goede onderlinge betrekkingen